

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 7. Quænam sunt obligationes mandatarii, & mandantis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

ad restitutionem, quia fecit injuriam damno-
sam.

Q. 6. Quid est Mandatum?

Resp. Est officium gratis suscepum in gratiam alterius: sive est obligatio aliquid agendi, in commodum alterius, gratis suscepta, v.g. negotium aliquod gerendi, aliquid ipsi emendi, &c. nam si pretio suscipiatur, est potius locatio operæ. Mandatum autem non potest esse, nisi de re licita, l. 6. ff. mandat. & re integra solvitur morte mandantis, l. 15. Cod. Mandati.

*Q. 7. Quænam sunt obligationes mandatarii,
& mandantis?*

Resp. 1. Ex communi Mandatarius, & quis negotorum gestor, vel procurator tene-
tur 1. Alterius negotium diligenter, & utili-
ter gerere tanquam proprium: nam ad hoc se obligavit acceptando mandatum, nec ei ali-
ter negotium commissum fuisset, ex l. 21.
Cod. mandan. ibi: *Aliena negotia exacto officio
geruntur: nec quidquam in eorum administratio-
ne neglectum, ac declinatum culpa vacuum est.* 2.
Negotium susceptum confidere: voluntatis
est enim, suscipere mandatum, necessitatis consum-
mare, l. 17 ff. commod. Nam ad id se obligavit
illud suscipiendo. 3. Tenetur saltem de do-

10,

TRACTATUS

lo, & culpa lata, si mandatum in solius mandantis utilitatem gratis susceperit, l. 3. ff. de negot. gest. De levi, si id etiam in suam utilitatem cedat, vel si se obtulerit, cum aliis diligentior praesto esset: de levissima verò, simaximam diligentiam promiserit, vel hanc res exigit. 4. Non potest fines mandati sui transire; diligenter enim fines mandati custodiendi sunt. l. 5. ff. Mandati. Unde non potest aliquid pluris emere, aut minoris vendere, quam ei prescriptum sit. 5. Non potest mercedem exigere, nisi promissa sit, vel eam prius perierit; nec ei licet operam occultè compensare, alioqui tenetur ad restitutionem. Nam hoc ipso quod mandatum suscipit nihil petendo, censetur velle alteri gratificari, & operam suam gratis ex amicitia praestare, ex l. 1. ff. mandat. ibi: *Mandatum nisi gratuitum nullum est; nam originem ex officio, atque amicitia trahit. Contrarium ergo est officio merces: interveniente enim pecunia res ad locationem, & conditionem potius respicit.*

Resp. II. Mandans tenetur mandatario præbere necessaria ad mandati executionem, & solvere sumptus, ex cap. 6. de procurat. nam id æquitas, & justitia exigit.

Sed quid dicendum de eo, qui absentis, & ignorantis negotium gessit sine mandato?

Resp. Is perinde ac mandatarius tenetur negotium

gotium alterius diligenter administrare tanquam suum; & resarcire damna absenti illata ex ejus culpa lata; imò levi, saltem si alius diligentior negotium illud suscepturnus esset. *Instit. de oblig.* & l. 20. *Cod. de negot. gest.* quia is, qui alterius negotium suscipit, diligentiam suam, ac industriam promittere censetur, quam proinde saltem ordinariam adhibere tenetur. Absens vero tenetur ei impensas, & damna ex negotii administratione secuta compensare, & operæ mercedem congruentem solvere: & si recusat, datur actio contra eum, l. 2. *ff. de negot. gest.* idque etiamsi negotium malè succedat, modò negotii gestor prudentiam, & diligentiam debitam adhibuerit: nam cùm res ipsa, & bonum commune postulet, ut res, & negotia absentium administrentur; & quum est impensas ea de causa factas, operas, & damna secuta compensari ei, qui talia negotia gessit. Hic autem rationem expensi & recepti reddere debet, *Instit. de obligat.*

CAPUT V.

De Emptione, & Venditione.

Q. I. **Q**uid est Emptio, & Venditio?

Resp. Emptio est pactio pretii dandi pro merce. Venditio est pactio mercis dandæ pro pretio. Unde realiter utraque non est nisi unus

Tom. II.

II

con-